ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Батноров сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХЭА-2023/14/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Чингис хот

2023 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар
Утас: 70562112

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа
Утас: 99775390

Аудитор: Н.Туяа
Утас: 99799709

Цахим хаяг: www.open.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг
Утас:70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2023.04.04 № 327

танай ______ -ны № ______ -т

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН БАТНОРОВ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Б.ЖАВХЛАНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Батноров сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Батноров сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Батноров сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар мөнгөн хөрөнгө 687,791.7 мянган төгрөг, авлага 158,169.3 мянган төгрөг, бараа материал 126,290.6 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгө 1,572,889.2 мянган төгрөгийн тус тус үлдэгдэлтэй, нийт хөрөнгө 2,545,140.8 мянган төгрөг байна.

Тайлант онд аймгийн төсвөөс 928,968.3 мянган төгрөгийн дэмжлэг авч, 582,530.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, төсвийн байгууллагуудад 1,430,879.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосноос ерөнхий орлогын дансанд 157,371.1 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлжээ. Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 23,406.2 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, зарцуулжээ.

Аудитын гол асуудал

Батноров сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 7,384.2 мянган төгрөгийн 3 алдаа илэрснийг залруулж, батлагдсан төсвийг ЕБС-д 1977.2 мянган төгрөгөөр, ЭМТ-д 490.0 мянган төгрөгөөр илүү санхүүжүүлсэн зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүллээ.

232330419

Бусад асуудлын хэсэг

Батлагдсан төсвийн орлогын төлөвлөгөөг нэр төрлөөр бүрэн биелүүлэх, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдлийг барагдуулах, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь төсвийн гүйцэтгэл болон санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг аудитад ирүүлэхдээ Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4, 54.5 дахь заалтын дагуу бэлтгэж ирүүлэхэд анхаарах шаардлагатай байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ч.ЭРДЭНЭБААТАР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан **/мянган төгрөгөөр/**

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2021оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**		**1,176,554.8**	**972,251.6**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	3а, 3б	**434,580.2**	**687,791.8**
33	**АВЛАГА**	5а, 5б, 6а, 6б	**287,438.4**	**158,169.3**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	8а, 8б, 8в	**454,536.2**	**126,290.6**
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**		**5,058,817.2**	**1,572,889.2**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	12а, 12б, 12в	**5,058,817.2**	**1,572,889.2**
39200	**Биет хөрөнгө**		**4,884,350.7**	**1,438,123.8**
39300	**Биет бус хөрөнгө**	13	**174,466.5**	**134,765.3**
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**		**6,235,372.0**	**2,545,140.8**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**		**9,250.8**	**0.0**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	15а, 15б	**9,250.8**	**0.0**
41300	**Өглөг**	17а, 17б	**9,250.8**	**0.0**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**		**6,226,121.2**	**2,545,140.8**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**		**6,226,121.2**	**2,545,140.8**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал		1,370,419.9	508,472.3
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		1,370,419.9	508,472.3
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**		**2,979,132.1**	**1,949,028.8**
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		1,876,569.2	87,639.7
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**		**6,235,372.0**	**2,545,140.8**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан **/мянган төгрөгөөр/**

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2021оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**		**5,956,416.3**	**2,280,882.6**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**		**275,714.9**	**558,660.4**
110	**Орлогын албан татвар**		**69,807.7**	**225,937.7**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**		**69,807.7**	**225,937.7**
113	**Хөрөнгийн албан татвар**		**122,826.2**	**73,131.3**
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**		**83,081.0**	**259,591.4**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	1а, 1б	**961,788.1**	**590,512.2**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**		**961,788.1**	**590,512.2**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**		**4,718,913.2**	**1,131,710.0**
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	2а, 2б	**4,722,118.8**	**1,348,145.6**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**4,722,118.8**	**1,348,145.6**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		**3,210,864.0**	**1,253,049.2**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**		**1,792,289.9**	**383,049.7**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**		**237,198.6**	**47,661.9**

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		389,281.9	485,857.2
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		71,459.4	45,450.3
2105	Нормативт зардал		214,053.7	2,245.9
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		21,088.9	32,925.1
2107	Томилолт, зочны зардал		10,609.0	10,875.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		81,862.6	23,075.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		393,020.0	221,909.2
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,511,254.9	95,096.4
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		1,234,297.5	932,737.0
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		4,788.5	0.0
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		303,704.1	4,540,924.5
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		935,382.0	-3,608,187.5

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2021оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)		5,062,120.30	1,880,745.60
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		275,714.90	558,660.40
110	Орлогын албан татвар		69,807.70	225,937.70
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		69,807.70	225,937.70
113	Хөрөнгийн албан татвар		122,826.20	73,131.30
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		83,081.00	259,591.40
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж		9,538.90	21,414.20
1181	Газрын төлбөр		7,455.00	80,017.20
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр		66,087.10	158,160.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		149,134.10	190,375.30
120	Нийтлэг татварын бус орлого		149,134.10	190,375.30
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		4,637,271.40	1,131,710.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		4,556,175.60	1,260,229.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		4,556,175.60	1,260,229.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		3,044,679.30	1,109,316.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		1,792,289.90	383,049.70
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		237,198.60	47,661.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		481,896.40	485,857.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		75,919.60	40,178.30
2105	Нормативт зардал		225,831.70	2,699.90
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		38,048.20	45,356.40
2107	Томилолт, зочны зардал		10,609.00	10,683.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		83,521.80	22,140.10

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		**99,364.10**	**71,689.80**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**		**1,511,496.30**	**150,913.10**
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**		**505,944.80**	**620,516.20**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**		**375,002.10**	**367,304.70**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**		**375,002.10**	**367,304.70**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**		**375,002.10**	**367,304.70**
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**		**-375,002.10**	**-367,304.70**
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**		**-35,500.00**	**0**
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**		**35,500.00**	**0**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**		**95,442.60**	**253,211.50**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		339,137.60	434,580.20
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		434,580.20	687,791.80

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	**Тайлангийн үзүүлэлт**	**Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн**	**Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч**
1	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**5,295,527.70**	**5,295,527.70**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	**0**	**0**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**5,295,527.70**	**5,295,527.70**
4	**Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт**	**0**	**0**
5	**Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт**	**0**	**0**
6	**Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз**	**0**	**0**
7	**Өмчид гарсан өөрчлөлт**	**-4,788.50**	**-4,788.50**
8	**Зарласан ногдол ашиг**	**0**	**0**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**935,382.00**	**935,382.00**
10	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**6,226,121.20**	**6,226,121.20**
11	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**6,226,121.20**	**6,226,121.20**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-72,792.80	-72,792.80
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**6,153,328.40**	**6,153,328.40**
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	-3,608,187.50	-3,608,187.50
20	**2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**2,545,140.80**	**2,545,140.80**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,060,794.9**	**1,548,198.1**	**512,596.8**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,428,009.8**	**1,201,356.3**	**226,653.5**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,328,185.4**	**1,106,361.1**	**221,824.3**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**408,991.3**	**381,357.7**	**27,633.6**
210101	Үндсэн цалин	312,255.6	298,114.2	**14,141.4**
210102	Нэмэгдэл	73,493.0	63,995.8	**9,497.2**
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,308.0	3,559.0	**749.0**
210104	Урамшуулал	14,187.8	12,291.1	**1,896.7**
210105	Гэрээт ажлын хөлс	4,746.9	3,397.6	**1,349.3**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**51,370.1**	**47,661.9**	**3,708.2**
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,031.0	32,782.6	**2,248.4**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,084.7	3,844.5	**240.2**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,267.7	3,048.8	**218.9**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	817.0	726.0	**91.0**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,169.7	7,260.0	**909.7**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**599,750.8**	**485,857.2**	**113,893.6**
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,247.0	28,904.1	**5,342.9**
210302	Түлш, халаалт	563,294.8	455,633.1	**107,661.7**
210303	Цэвэр, бохир ус	2,209.0	1,320.0	**889.0**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**38,128.4**	**37,777.3**	**351.1**
210401	Бичиг хэрэг	4,492.5	4,695.9	**-203.4**
210402	Тээвэр, шатахуун	25,785.6	25,785.6	**0.0**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,081.4	2,831.6	**249.9**
210404	Ном, хэвлэл	300.0	0.0	**300.0**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,468.9	4,464.3	**4.6**
2105	**Нормативт зардал**	**2,700.0**	**2,699.9**	**0.1**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,700.0	2,699.9	**0.1**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**65,715.3**	**63,471.4**	**2,244.0**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	22,000.0	21,993.7	**6.3**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	536.8	536.8	**0.0**
210604	Урсгал засвар	43,178.5	40,940.9	**2,237.7**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**11,675.3**	**10,683.0**	**992.3**
210702	Дотоод албан томилолт	11,675.3	10,683.0	**992.3**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**93,724.7**	**22,861.0**	**70,863.7**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	89,048.3	19,293.8	**69,754.5**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	864.0	0.0	**864.0**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	511.9	459.4	**52.5**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	261.0	246.5	**14.5**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	89.5	55.0	**34.5**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,250.0	2,250.0	**0.0**
210807	Газрын төлбөр	700.0	556.2	**143.8**

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**56,129.5**	**53,991.8**	**2,137.7**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,500.0	34,498.8	**2,001.2**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	19,629.5	19,493.0	**136.5**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**99,824.4**	**94,995.2**	**4,829.2**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**40,994.8**	**36,169.6**	**4,825.2**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	40,994.8	36,169.6	**4,825.2**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**58,829.6**	**58,825.6**	**4.0**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,335.2	26,335.2	**0.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	32,494.4	32,490.4	**4.0**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**451,533.7**	**346,841.8**	**104,691.9**
223001	Бусад хөрөнгө	451,533.7	346,841.8	**104,691.9**
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**181,251.4**	**0.0**	**181,251.4**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	181,251.4	0.0	**181,251.4**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,060,794.9**	**1,561,974.0**	**498,820.9**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,686,995.7**	**1,452,844.1**	**234,151.6**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,507,660.2	1,273,508.6	**234,151.6**
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	179,335.5	179,335.5	**0.0**
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**373,799.2**	**109,129.9**	**264,669.3**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,000.0	49,479.9	**30,520.1**
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,600.0	59,650.0	**-53,050.0**
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	287,199.2	0.0	**287,199.2**
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	288,184.1	**-288,184.1**
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	301,960.0	**-301,960.0**

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ТЕЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**23,406.2**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**23,406.2**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**23,365.0**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,692.0**
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	252.0
210104	Урамшуулал	1,440.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**2,401.0**
210401	Бичиг хэрэг	175.0
210402	Тээвэр, шатахуун	2,196.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	30.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,000.0**
210604	Урсгал засвар	1,000.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**24.0**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	24.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**18,248.0**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,248.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**41.2**

2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**41.2**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41.2
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**23,406.2**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**23,406.2**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,518.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,888.2

5.1. Тус сумын харьяа орон нутгийн төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаар:

Батноров сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 1 төрийн сангийн, 3 тусгай сангийн нийт 6 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс ЗДТГ, ИТХ, Хоршоо хөгжүүлэх сан, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Байгаль хамгаалах сан аудитын түүвэрт хамрагдсан болно.

Харьяа орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 189,165.1 мянган төгрөгийн 7 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 5,065.0 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 124,799.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоож, 41,922.5 мянган төгрөгийн 2 зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлж, 17,308.6 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж өгсөн. Үүнд:

1. *ЗДТГ улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар шинээр баригдсан нутгийн удирдлагын ордныг улсын комисс хүлээн аваагүй байхад 10, 11 сар, 12 сарын 22 хоногийн халаалтын зардалд нийт 25,604.0 мянган төгрөг, мөн үндэслэлгүйгээр 7,200.0 мянган төгрөг, нийт 32.804.0 мянган төгрөгийг Өндөрхаан илч ХХК-д илүү төлсөн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5 “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.*

   <u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Албан шаардлага өгсөн.

2. *ЗДТГ орлого үр дүнгийн тайланд цалингийн зардлыг 2,500.0 мянган төгрөгөөр, зөрүүтэй нэгтгэсэн алдаа илэрсэн.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулсан.

5.2. Тус сумын харьяа улсын төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаар:

Батноров сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа улсын төсөвт 4 төсвийн байгууллагын санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 2 төсвийн байгууллагын тайланд аудит хийж дүгнэлт гарган, Хүүхдийн цэцэрлэг, Соёлын төв аудитын түүвэрт хамрагдсан болно.

Аудитад хамрагдсан ЕБС, ЭМТ-ийн санхүүгийн тайланд “Өндөрхаан итгэл аудит” ХХК аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэж “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 140,451.3 мянган төгрөгийн 9 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 5,010.0 мянган төгрөгийн 6 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 33,779.7 мянган төгрөгийн 3 зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлж, 101,661.6 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж өгсөн. Үүнд:

1. *Соёлын төв 1,500.0 мянган төгрөгийн санхүүгийн программ худалдан авахаар шилжүүлсэн ажил гүйлгээг данс бүртгэлд буруу тусгасан.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулсан.

2. *Соёлын төв 343.6 мянган төгрөгийн бараа материалын зардлыг цалингийн зардлаар илэрхийлсэн алдаа илэрсэн.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулсан.

3. *Хүүхдийн цэцэрлэг шилэн дансанд мэдээлбэл зохих мэдээллийг 54.5 хувьтай мэдээлсэн байна. Үүнд таван сая төгрөгөөс дээш дүнтэй 60,881.8 мянган төгрөгийн орлогын 4, 11,206.1 мянган төгрөгийн зарлагын 2 гүйлгээ, 3,814.8 мянган төгрөгийн 2 тушаал шийдвэрийг тус тус мэдээлээгүй байна.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Зөвлөмж өгсөн.

4. *ЭМТ үнэ төлбөргүй авсан 629.8 мянган төгрөгийн бараа материалыг орлогоор бүртгээгүй алдаа илэрсэн.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулсан.

5. *ЭМТ-ийн төлбөрийн баримтын цахим системд бүртгэгдсэн дүн нягтлан бодох бүртгэлд бүртгэгдсэн дүнгээс 25,758.9 мянган төгрөгөөр дутуу байгаа нь Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6, Татварын ерөнхий хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1.1 дэх заалтууд, санхүүгийн тайлагналын эрх ба үүрэг, оршин байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Зөвлөмж өгсөн.

6. *ЭМТ шилэн дансны цахим хуудсанд цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 22,590,7 мянган төгрөгийн 3 мөнгөн гүйлгээ, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах тухай 4 тушаал шийдвэр байршуулаагүй, өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй нь “Шилэн дансны тухай хууль”-ийн 6.4.5 ”Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” 6.4.8 “Бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр”-ийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлсэн.

7. *ЕБС жилийн эцэст 1 сарын хэрэгцээнээс илүү их хэмжээний 15,399.5 мянган төгрөгийн 2515 кг мах нөөцөлж үлдээсэн. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйл” 15.1.6-д нөөцлөх шаардлагатай бараа материал, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа материал бэлтгэх,*

нөөцлөх", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйл" 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Албан шаардлага хүргүүлсэн.

8. *ЕБС төсөвт тусгагдаагүй 3,000.0 мянган төгрөгийн дэмжлэгийг ахмадуудад цалингийн зардлаас үзүүлсэн. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" Засгийн газрын 2017 оны 197 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан "Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журам"-ын 1.3-д "Төсөвт байгууллагын тухайд цалингийн сангийн гурав хүртэлх хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр сан байгуулж, шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусгана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.*

   <u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Албан шаардлага хүргүүлсэн.

9. *ЕБС санхүүгийн тайлан бүртгэлд 668.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлого аваагүй, 1,745.4 мянган төгрөгийн авлагыг, 123.2 мянган төгрөгийн өглөгийг тусаагүй алдаа илэрсэн.*

   Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд залруулсан.

5.3 Сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар нийт 7,384.2 мянган төгрөгийн 3 алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад залруулав.

Үүнд:

1. *Үр дүнгийн тайланд ЗДТГ-ын цалингийн зардлыг 2,500.0 мянган төгрөгөөр илүү, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлыг дутуу нэгтгэсэн байна.*
2. *Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг нэгтгэхдээ ЭМТ-ийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдлийг 401.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй нэгтгэсэн.*
3. *Мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд ЭМТ-ийн орлого, зарлагыг 4,482.5 төгрөгөөр илүү нэгтгэсэн.*

Аудитаар 2,467.2 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүллээ.

5.3.1 Албан шаардлага

1. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт</u>: Батлагдсан төсвийг ЕБС-д 1,977.2 мянган төгрөгөөр, ЭМТ-д 490.0 мянган төгрөгөөр илүү санхүүжүүлсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2. "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ: 41.2.2. батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах", 41.2.5. "энэ хуулийн 37.1.8-д заасан эрхийн хүрээнд төсвийн байгууллагын зардлыг санхүүжүүлэх" гэсэн заалтуудыг зөрчсөнийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл /мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа	Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан	Буруу тусган илэрхийлсэн	Үүнээс		Зөвлөмж
				Залруулсан	Залруулаагүй	

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Засаг дарга	3	7384.2			3	7384.2	3	7384.2				
ЗДТГ	1	2500.0			1	2500.0	1	2500.0				
ОНХС	1	2565.0			1	2565.0	1	2565.0				
Дүн	**5**	**12449.2**			**5**	**12449.2**	**5**	**12449.2**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	То о	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	То о	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засаг дарга	1	2467.2			1	2467.2						
ЗДТГ	1	32804.0			1	32804.0						
БХСан	1	122799.0	1	122799.0								
Дүн	**3**	**158070.2**	**1**	**122799.0**	**2**	**35271.2**						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ЗДТГ	1	17308.6					1	17308.6
Дүн	**1**	**17308.6**					**1**	**17308.6**
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
ЗДТГ	2	11188.5	1	2000.0	1	9188.5		
Дүн	**2**	**11188.5**	**1**	**2000.0**	**1**	**9188.5**		
Нийт дүн	**3**	**28497.1**	**1**	**2000.0**	**1**	**9188.5**	**1**	**17308.6**

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	6	2	4		2			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС	4		4					
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**10**	**2**	**8**		**2**			